

Kliimaministeerium
info@kliimaministeerium.ee

Teie: 30.05.2025 nr 6-3/25/2423-2
Meie: 13.06.2025 nr 102-1

Soome meretuulepargialade asukohtade valiku piiriülene KSH

Eestimaa Looduse Fond (ELF) tänab võimaluse eest anda tagasisidet muudetava Soome meretuuleenergeetika asukohavaliku KSH piiriülase mõju kohta. Peame rahvusvahelist koostööd merealade planeerimisel vältimatult vajalikuks ning märgime, et Läänemere kui terviku keskkonna ja selle ääres paiknevate riikide huvides oleks märksa sügavam koostöö, mis ei piirduks valmis dokumentide kommenteerimisega, vaid toimuks juba planeerimise tehnilise ettevalmistuse käigus ning hõlmaks mere kui terviku raames tuuleenergeetika kumulatiivseid mõjusid.

Kõne all olev Soome mereala asukohavaliku planeerimine keskendub suurel määral Põhjalahele, samal ajal koosmõju teiste merre kavandatavate meretuuleenergeetika arendustega selget käsitlust ei leia. Meretuuleenergeetikal ja teistel planeeringus ette nähtud majandustegevuse valdkondadel on kogu Läänemere ulatuses oluline kumulatiivne mõju elurikkusele. Kumulatiivset mõju mainitakse dokumentides paraku vaid korra ja selle sisuline käsitus puudub.

Lindudele avalduva mõju osas tõdetakse, et negatiivne mõju võib avalduda nii ettevalmistuse ja ehitusaegse häirimise, tuuleparkide töötamise aegse häirimise ja kokkupõrke ning tuulepargi lammutuse aegse häirimise näol. Siiski ei leia dokumendis selget kirjeldust, kuidas nimetatud mõjusid kavatakse hinnata, vältida või leevendada. Peame vajalikuks, et planeering näeks selgemalt ette meetmed tuuleenergeetika arendamiseks nii, et oluline negatiivne mõju linnustikule oleks välistatud.

Mereimetajate suhtes mõõndakse võimalikke mõjusid, sealhulgas kuulmiskahjustusi eelkõige ehitusfaasis. Siiski ei nähtu dokumendist, kuidas neid täpsemalt kavatakse hinnata, vältida või leevendada. Peame vajalikuks selget kava, kuidas välistatakse oluline negatiivne mõju mereimetajatele.

Seoses nahkhiirtega mõõndakse võimalikku häirimist ehitus- ja tööfaasis. Siiski ei mainita kokkupõrkeohtu töötavate turbiinide labadega, kuigi lindude puhul seda ohtu mainitakse. Samas on teada, et nahkhiiri võib kokkupõrkeoht oluliselt mõjutada. Nii Eesti kui Soome on ühinenud Euroopa nahkhiirte kaitse lepinguga EUROBATS ning peaksid järgima selle otsuseid ja juhendeid. Juhend nahkhiirte arvestamiseks tuuleparkides (*Guidelines for consideration of bats in wind farm projects, Revision 2014*) kirjeldab üksikasjalikult, kuidas peaks tuuleparkide arendamisel hindama mõjusid nahkhiirtele ning märgib, et kui kavandatakse tuuleparke, mis

jäävad riigipiire ületavatele nahkhiirte rändeteedele, peaksid riigid tegema koostööd kõikide vastavate mõjuhindamiste käigus. Peame vajalikuks selgemalt sõnastatud põhimõtteid nahkhiirtega arvestamiseks ja meretuuleparkide võimaliku olulise negatiivse mõju välistamiseks.

Meretuuleenergeetika on kahtlemata perspektiivne viis kliima suhtes vastutustundlikul viisil elektri tootmisel. Samas tuleb senisest enam arvestada ja vähendada selle võimalikke negatiivseid mõjusid elurikkusele.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Tarmo Tüür
juhatuse esimees

Kontakt: Aleksei Lotman, mereprogrammi ekspert, alex@elfond.ee